

**МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК СОВЕТАНЫҢ XLVI нче УТЫРЫШЫ
ШУГАН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МӨСЛИМ III ЧАКЫРЫЛЫШ ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫ УТЫРЫШЫ**

КАРАР № 2

Рус Шуган авылы

“24” апрель 2019 ел.

**Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл жирлеге
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм
законнарға үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы нигезләмәне
раслау хакында**

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл жирлеге
жирле үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы
Рус Шуган авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән
(чыгарылган) муниципаль норматив хокукый актларға һәм законнарға үзгәрешләр
кертү буюнча эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан
Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл жирлеге Советы **КАРАР
БИРӘ:**

1. «Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарының законнар һәм муниципаль норматив хокукый
актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү» турындагы нигезләмәне раслау
хакында.

2. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл
жирлеге жирле үзидарә органнарына:

үз норматив ижади эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган
Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

әлеге Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә;

җаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай
күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус
Шуган авыл жирлеге Уставында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук
Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәренә Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл жирлеге рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

6. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы

Мөслим муниципаль районы

Рус Шуган авыл жирлеге башлыгы урыныннан

А.Ю.Басорина

«Расланган»
Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы
Рус Шуган авыл жирлеген
Советының
2019 ел, 24 апрель, 1нче санлы
карары

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл жирлеген жирле үзидарэ органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнарға үзгәрешлэр керту мониторингын үткеру турында Нигезләмэ

I. Гомуми нигезләмэлэр

1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл жирлеген жирле үзидарэ органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешлэр керту мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарэ органнары) үз вәкаләтлэр чикләрендэ жирле үзидарэ органнары тарафыннан гамәлгэ ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген, мәгълүмат кабул итүне (бастыруны) тәмин итү өчен жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча, муниципаль актларны үзгәртү яки көчен югалткан дип тануны (гамәлдән чыгару) күздэ тотта.

2. Мониторинг жирле үзидарэ органнары тарафыннан үткерелә.

3. Жирле үзидарэ органнары мониторинг үткәргәндэ Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Советы аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеген) һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарэ органнары белән хезмәттәшлек итәлэр.

4. Жирле үзидарэ органнарында мониторинг үткеру өчен жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткерүнең максатлары булып:

федераль һәм республика законнарына туры китеру максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, бушыкларны (кимчелек, пробел), хокукый жайга салуда кабатлауларны бетеру;

жирле үзидарэ органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренен (нормаларның) гамәлдэ файдаланылмаган (актуальлеген югалткан) яисә кулланылмаган нигезләмәләрен ачыклау;

хокукый куллану нәтижәлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгэ ашыруның нәтижәлеген киметүчел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешен тәмин итүдэ жирле үзидарэ органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгэ ашыруга булышылык күрсәтү;

канунчылык (нормалар чыгару) буенча эш барышын камилләштерү буенча тәкъдимнэр эшләү тора.

6. Мониторинг үз эченә үзгәрешләрне жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенен башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәгел законга кагылышылы башка норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Рус Шуган авыл жирлеген Уставы, муниципаль актларын.

7. Мониторинг үткерүнең нигезләре булып:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешлэр керту;

хокукый жайга салуның билгелел бер өлкәсендэ муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларның кимчелекләре яки аларны камилләштерү турында массакуләм мэгълүмат чаралары мэгълүматы;

гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллеке органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлығы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән хокукий экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан муниципаль актларга карата коррупциягә каршы эзерләнгән экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган конференцияләр, семинарлар, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документларын үз эченә алган мөрәҗәгатьләр тора.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары, аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча әлеге Нигезләмәненң 4 пункттында күрсәтелгән җаваплы затлар белән берлектә мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мэгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг:

әлеге Нигезләмәненң 6 пункттында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларны дөгьвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);

прокурор актлары анализы аша башкарыла.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткәрелгән норма булдыру эше нәтижеләрен теркәү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын булдыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мэгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланылуны (аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле, күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

«Гарант» мэгълүмат системасында контрольгә куелган закон һәм башка норматив хокукий актларга үзгәрешләр турында мэгълүмат керү;

«Гарант» мэгълүмат системасын хокукий жайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мэгълүматы керү;

«Кодекс» мэгълүмат компаниясенң «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мэгълүмат системасыннан муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мэгълүмат керүне тәмин итү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мэгълүмат системалары сервислары да файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәмин итү, әлеге Нигезләмәненң 9 пункттында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторингны гамәлгә ашырганда муниципаль актларны куллану практикасы турында мэгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяленә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен саклау;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығын билгеләгән зуррак юридик көчкә ия норматив хокукий актларның булуы;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;
ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукий жайга салуда тулылык;
коллизия хокук нормалары;
юримдик-техник характердагы хаталар булу;
кулланганда муниципаль акт нигезләмәләрнен мәгънәсен бозу;
муниципаль хокукий акты кулланганда хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр кылу (гамәл кылмау);

норматив хокукий актларны куллану тәжрибәсе булу;
норматив хокукий актларны куллануның бердәм тәжрибәсе булмавы;
муниципаль акты аңлату мәсәләләре буенча гаризалар (саны) һәм эчтәлегә;
муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнен таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре.

13. Мониторинг нәтижәләре буенча федераль һәм республика законнарында муниципаль актларның үзгәрүенә китерә торган үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актының үз көчен югалтуын тану турында, яна муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юримдик көчкә ия булган актлар белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтияжын тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика акты басылып чыкканнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юримдик затларның, шәхси эшкүарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнен вәкиллеке органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы торса, «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль законда билгеләнгән вакыт аралыгында карала торган прокурор актларыннан тыш, мониторинг мөрәжәгать кергән көннен алып, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Әлегә очрактарда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак киләчәктә (перспективада) үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норматив эшчәнлегә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проекты эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акты кабул итү, әлегә нигезләмәнен 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгәннен соң ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен жаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисапан соң килүче айның 5 көненнен (числосыннан) дә соңга калмыйча, мониторинг нәтижәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторингны үткәрүчеләр турында мәгълүмат;

мониторингны үткәрү вакыты турында мәгълүмат;

хокукий жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәрү өчен нигезне алырга тиеш.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә:

хокукий жайга салуда ачыкланган проблемалар турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яна муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукий мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән, мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәрне алырга

мөмкин.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм вакыт аралыгында Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен жиберелә.

Регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган, әлеге регистрда булмаган муниципаль актлар жиберелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча нормалар булдыру барышын (процессын) камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый-ижади эшчәнлек өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарә органнары карамагына караган тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү (яраклаштыру) өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җавап бирә.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китерүче мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр кылган (гамәлләр кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре җавап бирә.